

Nažalost, svakodnevno smo svjedoci sve prisutnije konvergencije politike i businessa, na državnoj i na lokalnoj razini društva. Usklađenost između businessa i politike je sve vidljivija u našem društvu: business ovisi o blagonaklonosti politike, a politika postaje sve više business. Klijetelizam, podobnost, kvazi-tajkuni, ratni profiteri, amoralni političari, uspostava nefunkcionalnog sistema, nepostojeći kontrolni mehanizmi, nelojalna konkurencija, monopoli, kartelizacija, kriminal, korupcija itd. dio su naše svakodnevnice.

I dok smatramo dobrim da ljudi iz svih sfera društva ulaze u politiku, u istom trenutku ne možemo a da ne podcrtamo i pogubnu činjenicu koja se događa kada se politika podvrgne managerima, odnosno kada *marketing* postaje važniji od političkog djelovanja. Svi dobro znamo da je najbitniji razlog poduzetništva u kapitalizmu isplata dobiti/profita za vlasnika-e; dok prvenstveni razlog politike je sloboda i jednakost osoba/individua da odlučuju i djeluju u javnoj sferi koja im je zajednička.

U gospodarstvu postoji hijerarhija, a to znači temeljna nejednakost ljudi, informacija, odlučivanja, upravljanja, a politika je javno djelovanje slobodnih i jednakih građanki i građana. U gospodarskoj oblasti neki ljudi postaju višak, neki škart, a neki tražena roba. Uvođenje takvog upravljanja ljudskim resursima u politiku znači pogubnost demokracije. Uvođenje demokracije u gospodarstvu bilo bi pak ravno ekonomskom samoubojstvu. Spajanje ili međusobna ovisnost tih dviju oblasti s odnosnim razlozima postojanja i djelovanja predstavlja, s jedne strane, temeljnu kontradikciju, a s druge, iskrivljenu a možda i pogubnu demokraciju. Prema tome, kad nam se u politici nude poduzetnici/manageri, bez obzira na oblast iz koje dolazili, upitajmo se jesu li oni jedni od nas, jednaki kao i mi, spremni s nama jednako dijeliti dobro i zlo i čime jamče da razumiju značenje pojma «sukob interesa». Upitajmo se hoće li zajednicu tretirati kao svoje privatno poduzeće u kojemu su građanke i građani najamna radna snaga, a u najboljem slučaju «mali dioničari» s isto tako malim pravom glasa ili će se u političkom djelovanju rukovoditi principom maksimalizacije dobrobiti za sve, a na račun nikoga.

Jer, definirati politiku i nije teško. Briga je to za opće (javno) dobro. Barem bi tako trebalo biti, jer većina poštenih ljudi bavi se politikom sa namjerom da usmjeravaju i djeluju u općem, društvenom interesu pomažući zajednici i njezinom razvoju. Dakako, ima i onih koji se politikom bave kako bi pomogli isključivo sebi, stekli političku moć, vlast i time stvorili i otvorili još bolje prilike za profit. Takvi djeluju u korist svojih privatnih interesa nauštrb dobrobiti i dobara zajednice kojoj ostavljaju mrvice, a budućim generacijama jedno veliko ništa. Dopusti li se da politika postane sluga korporativnih interesa, dopustiti će se i da naši potomci postanu tek kmetovi i sluge. Ona svjetlija modernija varijanta dopušta da postanu strojari, voditelji, recepcioneri, poslovode ali ne i vlasnici, ne i manageri!

U svoj toj priči, nepogrešivo nam se ukazuje lik i djelo Plinija Cuccurina, drugog najvećeg dioničara&vlasnika Adris grupe kojem, kao i svakom nezajažljivom caru iz bajki, nedostaje samo ono što ne može kupiti novcem: povjerenje i glasove žitelja carevine, da bi nad istom imao potpunu vlast. Svih ovih godina pokušavao je Aga Cuccurin putem svojih vezira osvojiti neosvojivi Rovinj, a onda uloživši svoje neprebrojivo blago i dukate, promijenio strategiju: kad osvoji Istru pasti će i Rovinj.

Pa prisjetimo se njegovog osvajačkog i političkog puta:

- u dva je mandata (osamdesetih i početkom devedesetih) bio odbornik u jednom od Vijeća Skupštine Općine Rovinj;
- nakon uspostave novog teritorijalnog ustrojstva Republike Hrvatske, na lokalnim izborima 1993. godine bio je zamjenikom nezavisnog kandidata Karla Milića u X. izbornoj jedinici za izbor vijećnika za gradsko vijeće Grada Rovinja što je za obojicu završilo neuspjehom; usput je

obnašao i dužnost predsjednika izborne komisije u Balama;

- u pokušaju za osvajanjem političke vlasti i gospodarenjem resursima grada Rovinja (gdje Tvornica duhana Rovinj a danas Adris grupa ima najveće interese), na lokalnim izborima održanim 1997. godine iskoristio je prebjega rovinjskog IDS-a za stvaranje svoje liste, tzv. «nezavisne liste» ili famozne «šestice» (po redoslijednom broju na izbornom listiću);

- u veljači 2001. godine kao vrsni pravnik naveo je tvrtku Jadran-turist Rovinj d.d. i tvrtku-kćer Jadran trgovinu d.o.o., obje u vlasništvu ondašnje Tvornice duhana Rovinj, a danas Adris grupe, da se tuže i protutuže pri Trgovačkom sudu u Rijeci za nekretnine koje nisu nikada bile u vlasništvu ni jedne ni druge (*a radi se o takozvanom «turističkom zemljištu» u Rovinju: o atraktivnim lokacijama – zemljištu unutar turističkih kampova, otocima Šturago, Maškin, Sv. Ivan, obali, poljoprivrednom zemljištu, šumama i javnim cestama, znači o dobrima u općoj uporabi, to jest javnom dobru, pomorskom dobru, i sl. vrijednim više od milijardu kuna*

) i putem Trgovačkog suda u Rijeci (

koji je u rekordnom roku od 28 dana donio presudu

) uspio isposlovati «besplatnu» uknjižbu nad 200 ha atraktivnog zemljišta Jadran-turistu Rovinj d.d., odnosno Tvornici duhana Rovinj - današnjoj Adris grupi, a nauštrb države, županije i grada te stoga svih građana grada Rovinja; srećom, zahvaljujući ondašnjoj gradskoj vlasti, koja je poduzela sve moguće radnje kako bi navela mjerodavne državne organe da poduzmu odgovarajuće zakonske mjere uspjelo se putem Vrhovnog suda u Zagrebu ukinuti presudu Trgovačkog suda u Rijeci i vratiti predmet na ponovno suđenje Općinskom sudu u Rovinju i time poništiti protuzakonitu uknjižbu, tj. spriječiti pokušaj oduzimanja/privatiziranja javnih dobara;

- na lokalnim izborima u mjesecu svibnju 2001. godine iskoristio je ambicije Bruna Poropata podržavši ga i ubacivši na «njegovu nezavisnu listu» svoje «vrlo nezavisne» i provjerene ljude koji su i 1997. godine bili na listi «šestice» (Fornažar, Dajčić, itd.);

- nakon bezuspješnih pokušaja u Rovinju, osnovao je svoju «nezavisnu listu» u Balama, koja je osvojila većinu na prijevremenim izborima za Općinsko vijeće Bala 2004. godine i na redovnim izborima 2005. godine;

- trenutno obnaša dužnost vijećnika i predsjednika Kluba vijećnika u Općinskom vijeću Bala, predsjednika udruge «Mon Perin», predsjednika Nadzornog odbora društva «Mon Perin» d.o.o. sa sjedištem u Balama i predsjednika udruge «Ladonja»;

- nedavno je za šire mase udruga «Ladonja» upriličila i vodvilj radnog naziva: «predizbor za Župana Istarske županije» na kojima se istaknuo kao neprikosnoven i isključiv kandidat «Ladonje» za lokalne svibanjske izbore 2009. godine (ta je premoć u glasovima valjda iznenadila samo one koji su zbog inih razloga lišeni poslovne sposobnosti).

Usporedo, od 1990. godine pa do 2003. godine Plinio Cuccurin je član Uprave Tvornice duhana Rovinj d.d., a od 2004. godine do danas član je Uprave Adris grupe d.d. u čijem je sastavu i Tvornica duhana Rovinj d.d. (Adris grupu čine dvije strateške poslovne jedinice: duhanska i turistička, uz znane i neznane tvrtke i tvrtke-kćeri), a vrijednost je tog poduzeća posljednjih petnaest godina povećana za otprilike 80 puta, zahvaljujući monopolskoj djelatnosti, uz blagonaklonost državne vlasti, bilo desne ili lijeve orijentacije.

Što to dakle Plinija Cuccurina, jednog od socijalno najosvještenijeg čovjeka ovog kraja, drugog najbogatijeg čovjeka i predstavnika «krupnog kapitala» Adris grupe tjera u političke vode? Možda širenje dobrotvorstva i napretka zajednice koje je i Murata II potaknulo da iz svog agaluka krene u osvajanje susjedstva? U današnje vrijeme, bit će da je riječ o političkoj premoći, vlasti, moći odlučivanja kao sredstva realizacije projekata, ideja, investicija bilo na

lokalnoj i/ili županijskoj razini :

- u donašanju prostornih i urbanističkih planova;
- radi dobivanja lokacijskih, građevinskih i drugih dozvola;
- radi dobivanja koncesija na pomorskom dobru;
- radi dobivanja odobrenja za korištenje javnih površina;
- radi utvrđivanja naknada, poreza i prireza u nadležnosti samouprave;
- radi raspolaganja općim, društvenim resursima u korist privatnog, vlastitog poduzeća...

A sve navedeno radi oplemenjivanja iliti oplodivanja posjedovanog kapitala, odnosno stvaranja profita, neovisno o evidentnom i konkretnom «sukobu interesa» kojeg Zakon (o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti) ne može nikako spriječiti.

Stoga ne čudi političko djelovanje Plinija Cuccurina i težnja da pokuša osvojiti vlast u Rovinju, Vrsaru, Poreču, Puli, Istri u cjelini. No voditi grad ili županiju nije isto što i voditi poduzeće. Grad i županija, dakle zajednica imaju svoje potrebe od izgradnje infrastrukture do izgradnje mehanizama socijalnog i društvenog interesa. Grad i županija, dakle zajednica nemaju profita od izgradnje sportskih dvorana i svaki će ekonomist reći kako se uložena sredstva nemaju kako vratiti i predstavljaju samo trošak, no sportske dvorane trebaju se graditi jer su od interesa društva. Pa i tzv. baljanski model rješavanja stambenog pitanja mladih obitelji ili podjela zemljišta za izgradnju obiteljskih kuća koje će se teško ili nikad moći uknjižiti i otkupiti ne spada u socijalnu sferu, više spada u trajno zavisnan odnos vlasnika kuće izgrađene na zemljištu koje nikad njegovo neće biti, osim ako ga kupi po tržišnoj cijeni (a baljanskom zemljištu cijena raste...).

Ostavimo postrani kolika je bila samo ta jedna u nizu obmana namijenjena malim ljudima, proizašla iz trenutno najmoćnije kuhinje na ovim prostorima, pa se upitajmo kako vjerovati osobi koja je izgradila svoje bogatstvo upravo na jednoj profitabilnoj ali etički upitnoj industriji (duhanom) koja truje druge ljude? Treba li pokloniti povjerenje osobi koja je učinila sve kako bi prisvojila (oduzela, ukrala) 200 ha atraktivnog turističkog zemljišta? Kako vjerovati osobi koja si je stvorila političku listu bez ikakve političke platforme? (Ne)zavisne liste koje nemaju političku platformu više mare za svoje poslovne i privatne interese nego za boljitak cijele zajednice. Politika, bilo državna ili lokalna, mora voditi interesa o svim aspektima lokalnog života, o svim načinima poboljšanja života lokalne zajednice; prava politička lista mora imati pravi politički program, a ne biti fokusirana samo na jednu jedinu ili na samo pojedine teme, jer se tada pretvara u lobističku/interesnu skupinu, a ne u efektivnu/konkretnu političku organizaciju. Hoćemo li dakle dopustiti da pojedinci politiku pretvore u slugu korporativnih interesa?